

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 16 декември 2019 г.
(OR. en)

14975/19

AGRILEG 215
VETER 108

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От: Генералния секретариат на Съвета

До: Делегациите

Относно: **Заклучения на Съвета „Хуманното отношение към животните —
неразделна част от устойчивото животновъдство“**
- Заклучения на Съвета (16 декември 2019 г.)

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета по посочения по-горе въпрос, които бяха приети от Съвета на 16 декември 2019 г.

**ЗАКЛЮЧЕНИЯ НА СЪВЕТА „ХУМАННОТО ОТНОШЕНИЕ КЪМ ЖИВОТНИТЕ —
НЕРАЗДЕЛНА ЧАСТ ОТ УСТОЙЧИВОТО ЖИВОТНОВЪДСТВО“**

КАТО ИМА ПРЕДВИД, ЧЕ:

- (1) Хуманното отношение към животните е много важен въпрос за европейските граждани и е обявен за такъв от правото на Съюза, по-специално в член 13 от Договора за функционирането на Европейския съюз.
- (2) Проучванията на общественото мнение показват висока степен на загриженост за хуманното отношение към животните:
 - а. съгласно проучване на Евробарометър от 2015 г.¹ по-голямата част от респондентите смятат, че са необходими подобрения в хуманното отношение към селскостопанските животни (82 % от респондентите) и към домашните любимци (74 % от респондентите). Освен това гражданите са на мнение, че е важно продуктите, внасяни от държави извън ЕС, да отговарят на същите стандарти за хуманно отношение към животните като прилаганите в ЕС, както и че ЕС следва да направи повече за популяризирането на проблема, включително на международно равнище.
 - б. Според проучване на Евробарометър, през 2018 г.² акцентът както при общественото мнение, така и на публичната политика се е изместил повече в полза на качеството на храните, хуманното отношение към животните и екологичните стандарти.

¹<https://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/instruments/SPECIAL/search/Attitudes%20of%20Europeans%20towards%20Animal%20Welfare/surveyKy/2096>

²<https://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/instruments/SPECIAL/search/Europeans.%20Agriculture%20and%20the%20CAP/surveyKy/2161>

- (3) Хуманното отношение към животните е свързано и с продоволствената сигурност, тъй като допринася за устойчивостта, ресурсната ефективност и резултатите по отношение на социалната справедливост/отговорност, както отбелязва Комитетът по световната продоволствена сигурност³. Наред с това подобряването на хуманното отношение към животните е от полза и за производителите, защото намалява смъртността, подобрява здравословното състояние на животните и осигурява по-високо качество, добив и цена на крайния продукт. Особено важно е, че в резултат на подобряването на хуманното отношение към животните те са по-устойчиви на патогени⁴. Това намалява необходимостта от лекарства, което от своя страна помага да се води борба с антимикробната резистентност и насърчава прилагането на мерки за биологична сигурност при справянето с болестите по животните.
- (4) Действащото законодателство на ЕС в областта на хуманното отношение към животните беше поэтапно разработено през годините с цел да се осигурят по-добри гаранции за хуманно отношение към животните, като същевременно се поддържат равнопоставени условия на конкуренция за земеделските стопани и операторите в ЕС. Същевременно то не е изчерпателно, защото не включва специфични минимални стандарти за защитата на редица селскостопански животни, например млечни крави, добитък за угояване, овце и кози, риба от рибовъдни стопанства, отглеждани в стопанства зайци, ярки, пуйки, гъски и патици.
- (5) През 2012 г. Комисията публикува стратегията на Европейския съюз за защита и хуманно отношение към животните за периода 2012—2015 г.⁵ („стратегията за 2012—2015 г.“), която съдържа списък от набелязани мерки за подобряване на стандартите за хуманно отношение към животните и за подкрепа на прилагането и постигането на съответствие в целия ЕС.
- (6) Платформата на ЕС за хуманно отношение към животните беше създадена през 2017 г. от Европейската комисия. Платформата допринесе за насърчаване на диалога по въпросите на хуманното отношение към животните между компетентните органи, промишлеността, гражданското общество и учените, като по този начин улесни обмена на най-добри практики и друг вид опит. Необходимо е да се определи бъдещето на платформата.

³ Комитет по световната продоволствена сигурност, 2016 г. „Препоръки за устойчиво селскостопанско развитие за продоволствената сигурност и храненето: ролята на селскостопанските животни“,

<http://www.fao.org/cfs/home/products/en/>

⁴ ЕОБХ, 2017 г. Съвместно научно становище на ЕМА/ЕОБХ относно мерките за намаляване на необходимостта от използване на антимикробни средства в животновъдството в Европейския съюз и произтичащото от това въздействие върху безопасността на храните (RONAFA). Бюлетин на ЕОБХ 15 (1). <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2017.4666>

⁵ Стратегия на Европейския съюз за защита и хуманно отношение към животните за периода 2012—2015 г. https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:57576a43-59e3-4e99-aa3a-517b34804bc2.0012.03/DOC_2&format=PDF

- (7) В съответствие с членове 95 и 96 от Регламента относно официалния контрол Комисията определи два референтни центъра за хуманно отношение към животните. Първият беше създаден през март 2018 г. с предмет на дейност хуманното отношение към свинете, а вторият през октомври 2019 г. с предмет на дейност хуманното отношение към домашните птици и други дребни селскостопански животни. Необходимо е да се гарантира, че референтните центрове са в състояние да изпълняват задачите си и да предоставят на компетентните органи и Комисията достоверна и актуална информация за последните новости в научните изследвания, новите техники, показателите за хуманно отношение към животните и добрите практики, необходими за улесняване на правилното прилагане на законодателството и проверката на съответствието.
- (8) Бяха отправени призови за допълнителни действия, като някои държави членки подчертаха необходимостта от по-добро регулиране, подобряване на хуманното отношение към животните и повишаване на осведомеността за стандартите и познанията в ЕС (например Съвместната декларация на Дания, Германия и Нидерландия относно хуманното отношение към животните от 14 декември 2014 г.⁶ и документа относно позицията на Нидерландия, Германия, Швеция и Дания във връзка с преразглеждането на Директива 2008/120/ЕО на Съвета⁷). Освен това Европейският парламент призова за по-всеобхватна законодателна рамка и за подобряване на прилагането на действащото законодателство⁸ и ⁹. В доклад на Комисията от 2016 г.¹⁰ се посочва, че неприлагането на законодателството на ЕС е един от основните проблеми, засягащи хуманното отношение към животните, и че е необходимо по-добро общо разбиране на съществуващите правила.
- (9) По време на българското, австрийското и румънското председателство бяха задълбочено обсъдени проблемите, които поражда по отношение на хуманното отношение към животните транспортирането им на дълги разстояния. Въпреки напредъка в прилагането на Регламент (ЕО) № 1/2005 на Съвета относно транспортирането на животни, продължават да съществуват явни слабости и несъответствия. Необходимо е да се подобри прилагането на правилата, включително тези за температурата и продължителността на пътуванията. Следва също по-рационално да се използват последващите проверки и системата TRACES, както и да се осигури активно сътрудничество между компетентните органи в държавите членки и в трети държави.

⁶ 16923/1/14 REV 1

⁷ 5708/16

⁸ Резолюция на Европейския парламент от 26 ноември 2015 г. относно нова стратегия за хуманно отношение към животните за периода 2016—2020 г. http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2015-0417_BG.html

⁹ Резолюция на Европейския парламент от 14 февруари 2019 г. относно защитата на животните по време на транспортиране във и извън ЕС http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2019-0132_BG.html

¹⁰ Европейска комисия, 2016 г. Доклад до Европейския парламент и Съвета относно прилагането на Директива 98/58/ЕО на Съвета относно защитата на животни, отглеждани за селскостопански цели <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52016DC0558>

- (10) През годините бяха публикувани редица насоки, проучвания и доклади на ЕС, посветени на въпроси на хуманното отношение към животните, сред които умъртвяването, развъждането, транспортирането, образованието, информацията за потребителите и хуманното отношение към кучетата и котките, обект на дейности с търговска цел. Въпреки че в много държави членки се полагат значителни усилия, слабостите в прилагането на законодателството не могат да се преодолеят само чрез насоки или информация, когато законодателството подлежи на различни тълкувания.
- (11) В последно време бяха изразени редица научни становища от Европейския орган за безопасност на храните (ЕОБХ), а съществуват и други научни публикации, които могат да се използват в помощ на изготвянето и преработването на законодателството в областта на хуманното отношение към животните.
- (12) Законодателството не е единственият начин да се постигне по-високо ниво на хуманно отношение към животните — могат да се приложат и редица доброволни мерки, като стандарти за качество и програми в тази област. В някои държави членки вече е започнало изпълнението на доброволни програми в областта на хуманното отношение към животните, свързани със специално етикетиране. Те се приемат добре от потребителите, които имат възможност да мотивират покупката си със съображения за хуманно отношение към животните, а производителите получават премия за положените усилия. Необходимо е обаче да се гарантира прозрачността и надеждността на тези инициативи.
- (13) През 2019 г. Съветът прие заключения¹¹ въз основа на доклад на Сметната палата¹², в които отбеляза, че е постигнат значителен напредък в области като груповото отглеждане на свине майки и забраната на неуголемени клетки за кокошките носачки. В заключенията се посочва, че все още се наблюдават някои слабости в спазването на минималните стандарти и че използването на финансови средства на общата селскостопанска политика за насърчаване на по-високи стандарти за хуманно отношение към животните подлежи на подобрене.

¹¹ Заключения на Съвета (12 февруари 2019 г.) <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11073-2019-INIT/bg/pdf>

¹² Европейска сметна палата. Специален доклад № 31/2018 относно хуманното отношение към животните в ЕС <https://www.eca.europa.eu/bg/Pages/DocItem.aspx?did=47557>

- (14) През 2019 г. Европейският парламент¹³ отправи призив към Комисията и държавите членки да насърчават преминаването към транспорт на месо или кланични трупове вместо на живи животни, когато е възможно. Европейският парламент направи и други препоръки във връзка с изпълнението и прилагането на законодателството в областта на транспортирането и наказателното преследване за допуснати нарушения.
- (15) Би било полезно да се обсъдят по-задълбочено аспектите, свързани с устойчивостта на транспортирането на живи животни на дълги разстояния и влиянието на различните мотиви в основата на този вид търговия.
- (16) В своя доклад, посветен на конкурентоспособността на европейските производители на селскостопански животни (2018 г.)¹⁴, Комисията стигна до заключението, че изискванията за хуманно отношение не са от решаващо значение за наличието на относителна разходна конкурентоспособност. Бе направен изводът, че в това отношение много по-важна е ролята на други фактори като разходите за труд и за фураж. Същевременно бе посочено, че ЕС играе значителна роля за повишаване на осведомеността относно стандартите за хуманно отношение към животните в световен мащаб и че тези усилия трябва да продължат.
- (17) През май 2019 г. Комисията започна оценка на стратегията за 2012—2015 г., както се препоръчва в доклада на Европейската сметна палата. Целта е да се оцени доколко стратегията на ЕС е постигнала предвидените цели и до каква степен тези цели запазват актуалността и целесъобразността си днес. Планира се оценката да бъде приета до края на 2020 г.

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ:

- (1) ПОДЧЕРТАВА, че доброто ниво на хуманно отношение към животните е неразделна част от устойчивото животновъдство.
- (2) ПОДЧЕРТАВА, че доброто ниво на хуманно отношение към животните като цяло подобрява здравето на животните, намалява необходимостта от използване на антибиотици и следователно води до понижаване на антимикробната резистентност. Същевременно в определени случаи се налага мерките за хуманно отношение към животните да се адаптират в зависимост ситуацията с болестите по животните, за да се гарантира достатъчна степен на биологична сигурност.

¹³ Резолюция на Европейския парламент относно защитата на животните по време на транспортиране във и извън ЕС http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2019-0132_BG.html

¹⁴ Доклад на Комисията до Европейския парламент и Съвета относно въздействието на международните дейности в областта на хуманното отношение към животните върху конкурентоспособността на европейските производители на селскостопански животни в един глобализиран свят <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX%3A52018DC0042>

- (3) ПРИЗНАВА, че законодателството на ЕС в областта на хуманното отношение към животните и осъществяваните от земеделските стопани и другите оператори доброволни дейности и инвестиции доведоха до подобрения в хуманното отношение към животните.
- (4) ПРИВЕТСТВА външната оценка на резултатите от стратегията за 2012—2015 г. и ПРИКАНВА Комисията да разработи нова стратегия, която отчита и тази оценка.
- (5) ПРИЗНАВА, че въпреки наличието на общо законодателство за хуманно отношение към всички животни, отглеждани за селскостопански цели, както и на специфично законодателство по отношение на телетата, свинете, бройлерите и кокошките носачки, правната уредба в областта на хуманното отношение към животните може да бъде доразработена или актуализирана, като се отчетат практическите проблеми в действащото законодателство и новостите в научните достижения и техническото развитие с цел да се подобрят хуманното отношение към животните и хармонизацията. Действащите изисквания, които се нуждаят от доразработване, са по-специално транспортирането на животни, хуманното отношение към свинете, болезнените процедури и показателите за хуманно отношение към животните. ИЗТЪКВА, че условията, при които се извършва клането на животни, могат да бъдат подобрени, по-специално чрез стимулиране на научните изследвания върху зашеметяването и „обикновеното зашеметяване“ по смисъла на член 4 от Регламент № 1099/2009.
- (6) ПРИКАНВА Комисията да направи оценка на необходимостта и въздействието от създаването на ново законодателство с предмет всички животински видове, отглеждани с цел икономическа дейност, за които към момента не съществува специфично законодателство за хуманно отношение към животните, и по-специално говеда, навършили шест месеца, отглеждани в стопанства зайци, ярки, кучета и котки, а също така и пуйки, бройлери и кокошки носачки за разплод, овце, кози и риба, отглеждана в развъдници.
- (7) ПОДЧЕРТАВА необходимостта от подобряване на хуманното отношение към животните по време на транспортирането им на дълги разстояния. Като краткосрочна цел НАСЪРЧАВА Комисията и държавите членки да намерят решения, които да улеснят прилагането на действащото законодателство в областта на транспортирането, включително чрез по-нататъшното разработване на начини за обмен на информация между органите на държавите членки, и ПРИЗОВАВА за активизиране на дискусиите по въпроса за устойчивостта на търговията с живи животни спрямо търговията с месо в рамките на различни форуми. НАСЪРЧАВА Комисията да преразгледа и актуализира Регламент (ЕО) № 1/2005.

- (8) ПРИПОМНЯ, че всички изменения на действащото или новото законодателство следва да почиват на най-новите научни изследвания и опит в държавите членки и че при необходимост следва да се провеждат нови научни изследвания.
- (9) ПОДЧЕРТАВА, че наред с това са необходими научен експертен опит и по-добра координация, за да се хармонизира прилагането на действащото законодателство на равнище ЕС. Усилията за хармонизирано прилагане следва да се подпомагат от националните звена за контакт по въпросите на транспортирането на животни и да се основават на информацията, предоставяна от референтните центрове на ЕС за хуманно отношение към животните и платформата на ЕС за хуманно отношение към животните.
- (10) ОЦЕНЯВА дейността на платформата на ЕС за хуманно отношение към животните и ПОДКРЕПЯ запазването ѝ като ценен форум за насърчаване на диалога между заинтересованите страни. НАСЪРЧАВА Комисията да направи оценка на работата на платформата и да я доразвие, по-специално като наблегне на по-активното включване на всички държави членки.
- (11) НАСЪРЧАВА Комисията да осигури достатъчно ресурси за референтните центрове на ЕС за хуманно отношение към животните и да открие процедура за нови центрове, например за преживни и еднокопитни животни, включително операциите по транспортирането и умъртвяването им.
- (12) ПРИКАНВА Комисията да направи оценка на необходимостта и въздействието от създаването на регулаторна рамка на ЕС, включваща критерии за схеми за етикетирание, свързани с хуманното отношение към животните, като се вземе предвид националният опит.
- (13) НАСЪРЧАВА държавите членки да използват ефикасно и ефективно финансовите ресурси на общата селскостопанска политика, за да подобрят реално хуманното отношение към животните.
- (14) ОТЧИТА значението на насърчаването на хуманното отношение към животните в световен мащаб, както и това на конкуренцията, на която са изложени земеделските стопани от ЕС в условията на световната търговия, и във връзка с това ИЗТЪКВА, че е важно хуманното отношение към животните да бъде включвано в споразуменията за свободна търговия, доколкото това е възможно, и РАЗГЛЕЖДА тези споразумения като един от начините за стимулиране на хуманното отношение към животните в световен мащаб.

- (15) Горещо ПРИВЕТСТВА активното участие на Комисията и държавите — членки на ЕС, в разработването на стандартите и насоките на Световната организация по здравеопазване на животните (ОІЕ) и в развиването на другите ѝ дейности, включително платформата на ОІЕ за хуманно отношение към животните в Европа, както и в инициативи за туининг, обучение и други международни дейности. НАСЪРЧАВА продължаването на посочените дейности, като се отдава специално внимание на страните, в които се изнасят живи животни и от които се внасят животински продукти в ЕС. Наред с това НАСЪРЧАВА усилията в полза на прилагането на стандартите на Здравния кодекс за сухоземните животни на ОІЕ, свързани с транспортирането на животни по суша и море, клането и производствените системи в животновъдството.
- (16) НАСЪРЧАВА Комисията и държавите членки да оказват подкрепа за по-активното популяризиране и разясняване сред обществеността, операторите и търговските партньори на важната роля, която играят подходящите стандарти на хуманно отношение към животните за здравето на животните, безопасността на храните, продоволствената сигурност и устойчивостта на сектора на селскостопанските и хранителни продукти.
-